

NEW EDITION

INDHOLD

Indledning	7
Likvidationens formål	9
Hvornår bør et aktieselskab træde i likvidation som insolvent?	9
Tilfælde, hvor der foreligger en retlig forpligtelse til likvidation	12
Generalforsamlingsbeslutningen om likvidation ..	14
Valg af likvidatorer	15
Revisionen	19
Anmeldelse til Aktieselskabs-Registeret af likvida- tionen	20
Næringsbrev	22
Likvidationsstatus	22
Proklama	25
Likvidatorernes pligter efter loven	28
Likvidationsprotokollen	30
Nærmere om likvidatorernes stilling og virksomhed	31
Registrering af aktiver	34
Personalet	35
Videreførelse af virksomheden	38
Realisation af boets aktiver	42
Ansvar for bestyrelse, direktion og revisor	46
Regnskabsførelsen	48
Spørgsmål om ansvar for likvidatorerne	48
Kreditorudvalg	49
Sikkerhedsstillelse?	51
Anvendelse af konkurslovens regler	52
Konkurslovens kapitel 4: afkræftelse	53
Konkurslovens kapitel 5: konkursordenen	55
Anvendelse af konkurslovens regler iøvrigt	57

Trykt hos

J. JØRGENSEN & CO BOGTRYKKERI A/S

Modregning ifølge konkurslovens § 15	61
Fordringernes prøvelse	62
Skatteforhold	64
Likvidatorhonoraret	67
Udbetalingen til kreditorerne og likvidationens afslutning	70
Andre måder, hvorpå likvidationen kan sluttes...	72
Tilfælde, hvor skifteretten foretager opløsning af et selskab efter likvidationsreglerne	74
Genoptagelse af likvidationen	75
Bilag: §§ 47—50 og 59—73 i Aktieselskabsloven..	76
Litteraturfortegnelse	84
Emneregister	86
Citerede lovbestemmelser	88

Indledning

Før den første aktieselskabslov kom i 1917, fandtes der ikke positive regler i dansk ret om likvidation af aktieselskaber. Den højst utilfredsstillende retstilstand, der var følgen heraf, er beskrevet af Krenchel¹⁾ som indledning til en gennemgang af de regler, der indeholdtes i loven af 1917, og det fremgår heraf, at heller ikke disse regler gav en fyldestgørende regulering af området, navnlig da de kun beskæftigede sig med solvente likvidationer, åbenbart ud fra den forudsætning, at insolvente aktieselskaber ville blive opløst gennem konkurs. Alligevel blev likvidation selv under disse forhold i praksis den foretrukne afviklingsmåde, også for insolvente selskaber, således at konkurs kun kom i betragtning i relativt få tilfælde²⁾.

Først ved loven af 1930 fik man mere tilfredsstillende regler, der kunne give det praktiske retsliv et sådant grundlag at arbejde på, at likvidation fra alle synspunkter må stå som den normale og fornuftige form for opløsningen, også af insolvente aktieselskaber, medens konkursbehandling kun bør anvendes i undtagelsestilfælde. Dette gælder uanset de brist, der findes i lovens regler, herunder navnlig, at der i insolvente selskaber ikke er sikret kreditorerne en passende indflydelse på boets behandling. At det trods denne brist i kreditorernes reststilling alligevel er gået så godt, som det er, skyldes vel tildels den latente trusel om konkurs, hvis kreditorernes interesser tilside-sættes ved boets behandling, og betydningen af reglerne om udnævnelse af likvidator gennem handelsministeriet, men man

¹⁾ U. 1922 B p. 145.

²⁾ se herved Vald. Hvidt i U. 1923 B p. 33—45.

må dog ikke undervurdere betydningen af, at det som en alt overvejende hovedregel med rette kan siges, at det er blevet tradition, at likvidatorerne, både advokater og ikke-advokater i praksis har bestræbt sig på at varetage deres opgave som et ansvarsfuldt offentligt hverv, hvor formålet må være at bringe så meget ud af aktiverne som muligt og fordele provenuet retfærdigt mellem kreditorerne.

Hensigten med denne fremstilling har været at give en bekvem oversigt over de retsregler, der særlig har betydning for likvidation af insolvente aktieselskaber og den dermed i forbindelse stående judicielle og administrative praksis. Likvidationen af solvente aktieselskaber, der fra et juridisk synspunkt i almindelighed ikke indeholder større problemer, er derimod ikke inddraget under fremstillingen. Der er dernæst alene taget sigte på reglerne om insolvente aktieselskaber i almindelighed, idet blandt andet de specielle lovregler, der på visse punkter gælder for likvidation af banker og skadesforsikringsselskaber, ikke er behandlet.

Som bekendt har der gennem længere tid været arbejdet på en ny aktieselskabslov, ligesom arbejdet med en ny konkurslov er genoptaget, hvilket formentlig vil medføre visse ændringer i reglerne om likvidation, men den gældende ordning vil dog sikkert bevare sin interesse endnu i nogle år, dels fordi det er vanskeligt at sige, hvornår lovgivningsmagten vil have tilendebragt sin behandling af kommende forslag, og dels fordi likvidationer, der inden de forventede nye lovreglers ikrafttræden allerede er påbegyndt, antagelig må afvikles efter hidtil gældende regler.

Ved nærværende fremstilling er der på en række punkter søgt støtte i Krenchels kommenterede udgave af Aktieselskabsloven (2. udgave ved Estrid Jacobsen), hvortil der jævnligt er henvist. Endvidere henvises vedrørende forskellige emner til nedenstående litteraturfortegnelse.

Likvidationens formål

Formålet med likvidationen er en afvikling af selskabet gennem (a) realisation af dets aktiver — og i forbindelse hermed prøvelse af muligt afkræftelige dispositioner — (b) opgørelse af passiverne, (c) fordeling af provenuet mellem kreditorerne under iagttagelse af Konkurslovens regler om fortrinsrettigheder, og derefter (d) at bringe selskabets juridiske eksistens til ophør gennem afmeldelse til Aktieselskabs-Registeret.

Som følge af emnets afgrænsning til insolvente aktieselskaber kommer en udlodning til aktionærerne derimod ikke på tale.

Hvornår bør et aktieselskab træde i likvidation som insolvent?

Beslutningen om at lade et aktieselskab træde i likvidation som insolvent må bero på viden eller begrundet formodning om, at aktiekapitalen er tabt, og at der ikke er fuld dækning til kreditorerne, i forbindelse med en overbevisning om, at fortsættelse af virksomheden ikke er mulig og forsvarlig. Det kan altså ikke uden videre fastslås, at et selskab skal træde i likvidation, såsnart det menes insolvent, og dette vil heller ikke altid være i kreditorernes interesse.

Forud for bestemmelsen vil ledelsen i reglen have forsøgt at rette selskabet op gennem tilførsel af ny kapital, ved moratorium eller på anden måde¹⁾, og hyppigt er det først efter trusler eller retsforfølgningsskridt fra enkelte kreditorer, at en fortsættelse bliver opgivet, og likvidationen besluttet.

¹⁾ Et aktieselskab kan eventuelt gøre brug af de almindelige regler om akkord, jfr. U. 1924 p. 399.